

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет інженерії машин, споруд та технологій

(повна назва факультету)

Кафедра обладнання харчових технологій

(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

на тему: **Розрахунок масловиготовлювача періодичної дії марки
Я5-ОМЄ-0,4 та розроблення технічних заходів з ремонту вузла
обертання маслообробної бочки**

Виконав(ла): студент(ка) IV курсу, групи МОс-41
спеціальності 133 «Галузеве машинобудування»

(шифр і назва спеціальності)

Хома А.Я.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник Шинкарик М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль Ворощук В.Я.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри Вітенько Т.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Рецензент
(підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль
2024

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет Факультет інженерії машин, споруд та технологій
(повна назва факультету)

Кафедра Обладнання харчових технологій
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Вітенько Т.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)
« » 20__ р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

на здобуття освітнього ступеня бакалавр
(назва освітнього ступеня)

за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування
(шифр і назва спеціальності)

студенту Хомі Андрію Ярославовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Розрахунок масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 та розроблення технічних заходів з ремонту вузла обертання маслообробної бочки

Керівник роботи Шинкарик Марія Миколаївна, к.т.н., професор
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом ректора від «29» 01 2024 року № 4/7-70

2. Термін подання студентом завершеної роботи _____

3. Вихідні дані до роботи Паспорт масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Аналітична частина

- 1.1. Аналіз технічних даних масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4
- 1.2. Опис будови і роботи масловиготовлювача Я5-ОМЕ-0,4
- 1.3. Огляд обладнання для виготовлення вершкового масла
- 1.4. Мета і задачі кваліфікаційної роботи

2. Конструкторська частина

- 2.1. Енергетичний розрахунок масловиготовлювача
- 2.2. Розрахунок кінематичної схеми масловиготовлювача
- 2.3. Розрахунок пасової передачі приводу масловиготовлювача
- 2.4. Розрахунок і підбір пальцевої муфти приводу маслообробної бочки
- 2.5. Визначення реакцій в опорах маслообробної бочки і підбір підшипників

3. Технологічна частина

- 3.1. Технічна експлуатація масловиготовлювача
- 3.2. Система і графік планово-попереджувального ремонту масловиготовлювача
- 3.3. Технологія розбирання та складання вузла вузла маслообробної бочки
- 3.4. Розробка техпроцесу виготовлення півмуфти

4. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці.

Висновки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, слайдів)

Масловиготовлювач періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)

Кінематична схема масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (0,5 л. ф.А1)

Струтурна схема масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (0,5 л. ф.А1)

Вузол маслообробної бочки масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)

Рама масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)

Технологічна схема розбирання- складання вузла маслообробної бочки масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)

Графічне представлення технологічного процесу механічної обробки півмуфти (1 л.ф.А1)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Безпека життєдіяльності, основи хорони праці	доц. Окіпний І.Б.		
Нормоконтроль	доц. Ворощук В.Я.		

7. Дата видачі завдання 01.02.2024**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	1. Аналітична частина	05.02. 2024- 15.02.2024	
2	2. Конструкторська частина	04.03.2024- 10.05.2024	
3	3. Технологічна частина	10.03.2024- 01.05.2024	
4	4. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці.	05.05.2024- 11.06.2024	
5	Висновки.	02.06.2024- 07.06.2024	
6	Графічна частина		
7	Масловиготовлювач періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)	03.02.2024- 20.02.2024	
8	Кінематична схема масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (0,5 л. ф.А1)	10.02.2024- 20.02.2024	
9	Структурна схема масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (0,5 л. ф.А1)	01.02.2024- 20.04.2024	
10	Вузол маслообробної бочки масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)	01.02.2024- 04.06.2024	
11	Рама масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)	01.02.2024- 25.05.2024	
12	Технологічна схема розбирання- складання вузла маслообробної бочки масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМЕ-0,4 (1 л. ф.А1)	01.03.2024- 06.05.2024	
13	Графічне представлення технологічного процесу механічної обробки півмуфти (1 л.ф.А1)	01.03.2024- 05.05.2024	
14			
15			
16			

Студент

_____ (підпис)

Хома А.Я.

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

Шинкарик М.М.

_____ (прізвище та ініціали)

Анотація

Хома Андрій Ярославович. Розрахунок масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4 та розроблення технічних заходів з ремонту вузла обертання маслообробної бочки.

У кваліфікаційній роботі виконано аналіз сучасного обладнання для виготовлення вершкового масла. Виконано необхідні розрахунки масловиготовлювача, зокрема: енергетичний розрахунок масловиготовлювача; розрахунок кінематичної схеми масловиготовлювача; розрахунок пасової передачі приводу масловиготовлювача; розрахунок і підбір пальцевої муфти приводу маслообробної бочки; визначення реакцій в опорах маслообробної бочки і підбір підшипників.

Розроблено основні вимоги і рекомендації щодо експлуатації масловиготовлювача. Складено схему і карту розбирання і збирання вузла складання вузла маслообробної бочки. Розроблено технологічний маршрут мехобробки кришки півмуфти приводу маслообробної бочки.

Згідно отриманого завдання розроблено заходи з питань безпеки та охорони праці.

Ключові слова: опора, бочка, вузол, ремонт, конструювання

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>			
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>	<i>Анотація</i>	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Розроб.</i>		<i>Хома А.Я.</i>					<i>3</i>	
<i>Перевір.</i>		<i>Шинкарик М.М.</i>				<i>гр. МОс-41</i>		
<i>Реценз.</i>								
<i>Н. Контр.</i>		<i>Ворощук В.Я.</i>						
<i>Затверд.</i>		<i>Вітенько Т.М.</i>						

Abstract

Khoma Andrii. Calculation of a batch oil extractor brand YA5-OME-0.4 and development of technical measures for repairing the oil processing barrel rotation assembly.

In the qualification work, the analysis of modern equipment for the production of butter was performed. The necessary calculations of the butter maker were carried out, in particular: energy calculation of the butter maker; calculation of the kinematic scheme of the butter maker; calculation of the belt drive of the butter maker; calculation and selection of the finger coupling of the butter churn drive; determination of reactions in the supports of the butter churn and selection of bearings.

The basic requirements and recommendations for the operation of the butter churn are developed. A diagram and map of disassembly and assembly of the oil churn assembly unit were drawn up. A technological route for machining the cover of the half-coupling of the oil drum drive was developed.

According to the task, measures on safety and labour protection were developed.

Keywords: support, barrel, assembly, repair, design

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>		
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>			
<i>Розроб.</i>	<i>Хома А.Я.</i>				<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Архивів</i>
<i>Перевір.</i>	<i>Шинкарик М.М.</i>				3		
<i>Реценз.</i>					<i>зр. МОс-41</i>		
<i>Н. Контр.</i>	<i>Ворощук В.Я.</i>				<i>Abstract</i>		
<i>Затверд.</i>	<i>Вітенько Т.М.</i>						

Зміст

Завдання	1
Анотація	3
Зміст.....	4
Вступ	6
1. Аналітична частина.	8
1.1. Аналіз технічних даних масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4.....	8
1.2. Опис будови і роботи масловиготовлювача Я5-ОМС-0,4.....	9
1.3. Огляд обладнання для виготовлення вершкового масла.....	10
1.4. Мета і задачі кваліфікаційної роботи	14
2. Конструкторська частина.....	15
2.1. Енергетичний розрахунок масловиготовлювача.....	15
2.2. Розрахунок кінематичної схеми масловиготовлювача	16
2.3. Розрахунок пасової передачі приводу масловиготовлювача	18
2.4. Розрахунок і підбір пальцевої муфти приводу маслообробної бочки	20
2.5. Визначення реакцій в опорах маслообробної бочки і підбір підшипників	21
3. Технологічна частина	23
3.1. Технічна експлуатація масловиготовлювача	23
3.2. Система і графік планово-попереджувального ремонту масловиготовлювача	26
3.3. Технологія розбирання та складання вузла вузла маслообробної бочки	27

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>					
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>	<i>Зміст</i>					
<i>Розроб.</i>		<i>Хома А.Я.</i>						<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Перевір.</i>		<i>Шинкарик М.М.</i>						4		
<i>Реценз.</i>								<i>гр. МОс-41</i>		
<i>Н. Контр.</i>		<i>Ворощук В.Я.</i>								
<i>Затверд.</i>		<i>Вітенько Т.М.</i>								

3.4. Розробка техпроцесу виготовлення півмуфти	31
3.4.1. Опис призначення та конструкції півмуфти. Аналіз технічних умов.	31
3.4.2. Техніко-економічне обґрунтування вибору заготовки	33
3.4.3. Вибір варіанту технологічного маршруту мехобробки	33
3.4.4. Припуски та міжопераційні розміри півмуфти.....	34
3.4.5. Вибір варіанту технологічного маршруту мехобробки півмуфти.....	37
3.4.6. Вибір інструментів для мехобробки і контролю	39
3.4.7. Розрахунок режимів різання по операціях.....	40
3.4.8. Технічне нормування розробленого техпроцесу	42
4. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці.	45
4.1 Заходи з охорони праці.....	45
4.2. Санітарно-гігієнічні вимоги в маслоцеху.....	49
4.3. Вибір мір і засобів для уникнення і упередження техногенних аварій	51
4.3.1. Вибір мір і засобів для вибухозахисту герметизованих систем	51
4.3.2. Пожежний захист виробничих об'єктів	53
Висновки.....	55
Перелік посилань	56

Вступ

Вершкове масло – це традиційний продукт, що залишається невід'ємною частиною раціону багатьох людей у всьому світі. У зв'язку з глобальними змінами в харчових уподобаннях і технологічними інноваціями, виробництво вершкового масла набуває нових перспектив і можливостей для розвитку.

Зростаючий попит на натуральні та органічні продукти є одним з основних факторів, що сприяють розвитку виробництва вершкового масла. Сучасні споживачі все більше звертають увагу на якість та натуральність продуктів, віддаючи перевагу вершковому маслу замість маргаринів та інших штучних жирів. Це зумовлює виробників збільшувати обсяги виробництва та покращувати якість продукції.

Технологічні інновації відіграють важливу роль у розвитку виробництва вершкового масла. Сучасні методи обробки молока та автоматизація виробничих процесів дозволяють підвищити ефективність виробництва, зменшити витрати та покращити якість готового продукту. Новітні технології також сприяють розширенню асортименту продукції, наприклад, виробництву масла з додаванням різних смакових добавок та вітамінів.

Україна має значний потенціал для експорту вершкового масла, особливо в країни Європейського Союзу та Азії. Відповідність міжнародним стандартам якості та підвищення конкурентоспроможності продукції відкривають нові ринки збуту. Дослідження ринків та адаптація продукції до потреб споживачів різних країн є важливими аспектами для успішного експорту.

Незважаючи на позитивні тенденції, виробництво вершкового масла стикається з певними викликами. Серед них можна виділити конкуренцію з боку маргаринів та рослинних олій, коливання цін на сировину (молоко), необхідність відповідати жорстким екологічним стандартам та вимогам до якості продукції.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>			
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>				
<i>Розроб.</i>		<i>Хома А.Я.</i>			<i>Вступ</i>	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Перевір.</i>		<i>Шинкарик М.М.</i>					<i>6</i>	
<i>Реценз.</i>						<i>гр. МОс-41</i>		
<i>Н. Контр.</i>		<i>Ворощук В.Я.</i>						
<i>Затверд.</i>		<i>Вітенько Т.М.</i>						

Крім того, зміни в споживчих уподобаннях та зростаюча конкуренція на ринку вимагають від виробників постійного оновлення асортименту та впровадження нових технологій.

Перспективи виробництва вершкового масла виглядають досить обнадійливо. Зростаючий попит на натуральні продукти, розвиток технологій, розширення експортних можливостей та державна підтримка створюють сприятливі умови для розвитку цього сектору. Виробникам важливо орієнтуватися на якість продукції, впроваджувати сучасні технології та активно досліджувати нові ринки збуту.

Метод збивання є класичним способом виробництва вершкового масла, який передбачає перемішування вершків до утворення масла. Метод збивання дозволяє зберігати всі корисні властивості вершків, включаючи вітаміни та мінерали. Також варто зазначити, що вершкове масло, виготовлене методом збивання, має ніжну текстуру та приємний смак.

Сучасні масловичотворювачі для виробництва масла методом збивання дозволяють значно підвищити ефективність виробничого процесу та розширити можливості для виробників.

Відповідь на виклики, що стоять перед виробниками, та ефективне використання можливостей, що відкриваються, можуть забезпечити стійкий розвиток виробництва вершкового масла і підвищити його конкурентоспроможність на міжнародному ринку.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>	<i>Арк.</i>
						7
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

1. Аналітична частина.

1.1. Аналіз технічних даних масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4

В кваліфікаційній роботі виконується розрахунок та розроблення технічних заходів з ремонту вузла масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4. Масловиготовлювач періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4 призначений для виробництва вершкового масла з високоякісних вершків.

Технічні характеристики масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4

Місткість геометрична, л	400
Об'єм оброблюваних вершків, л	160
Частота обертання місткості, об/хв	38, 30, 25, 20
Потужність електродвигуна, кВт	до 2,5
Частота обертання вала двигуна, об/хв	740
Маса, кг	540

Конструкційні особливості:

корпус: циліндроконічної форми з горизонтальним розташуванням;

кришка: знімна або відкидна для зручності завантаження і вивантаження продукту;

лючок для вивантаження: Спеціальний лючок для зручного вивантаження готового масла.

Переваги:

ефективність: забезпечує високу швидкість і якість виробництва масла;

гігієнічність: завдяки використанню нержавіючої сталі, пристрій легко чиститься і відповідає санітарним нормам;

надійність: міцна конструкція забезпечує тривалий термін служби пристрою.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>			
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>				
<i>Розроб.</i>		<i>Хома А.Я.</i>			<i>1. Аналітична частина.</i>	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Перевір.</i>		<i>Шинкарик М.М.</i>					8	
<i>Реценз.</i>						<i>гр. МОс-41</i>		
<i>Н. Контр.</i>		<i>Ворощук В.Я.</i>						
<i>Затверд.</i>		<i>Вітенько Т.М.</i>						

1.2. Опис будови і роботи масловиготовлювача Я5-ОМЕ-0,4

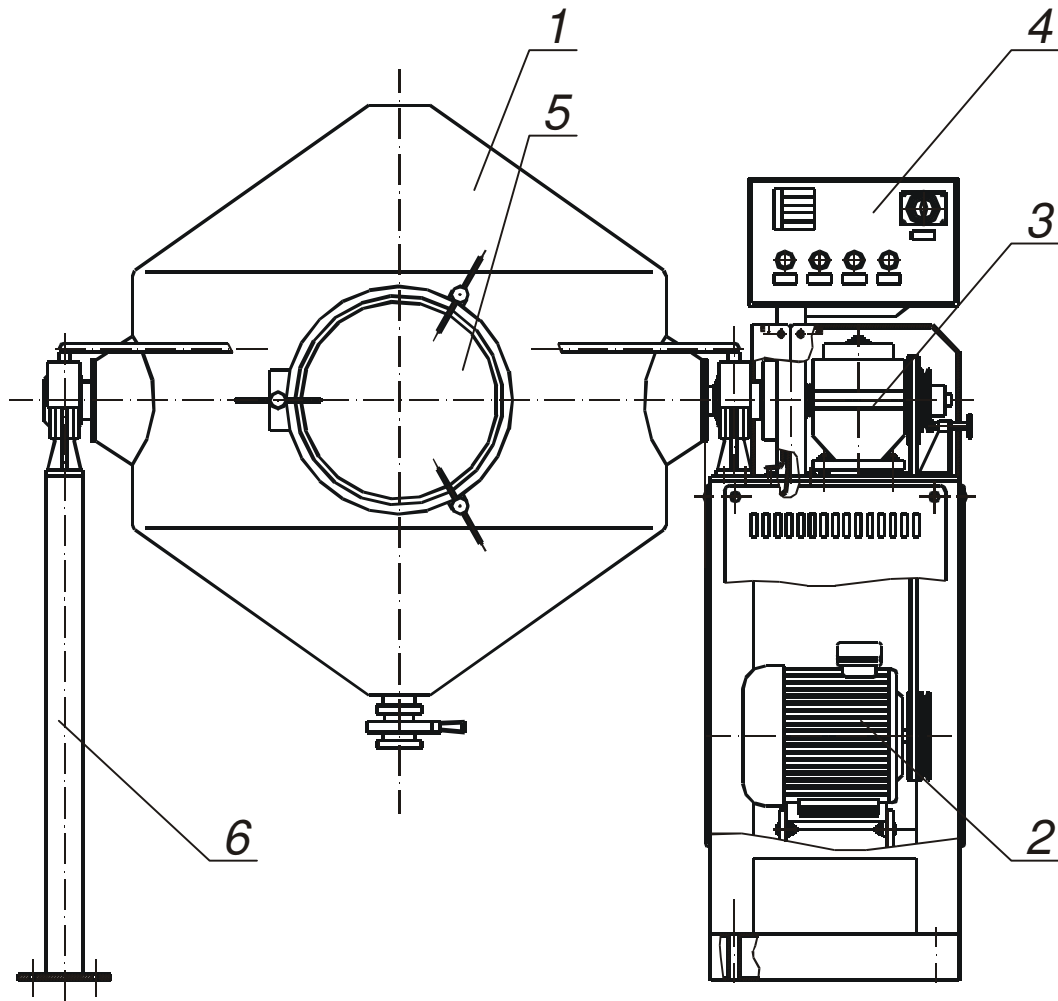

Рис. 1.1 – Масловиготовлювач типу Я5-ОМЕ-0,4:

1 – робоча ємність; 2 –електродвигун; 3 – редуктор системи приводу; 4 – пульт керування роботою масловиготовлювача; 5 – люк; 6 – опора.

Масловиготовлювач Я5-ОМЕ-0,4 (рису. 1.1) має циліндроконічну ємність, що обертається.

Всередині ємності є фіксоване лопать для посилення обробки вершків. Вершки заповнюють резервуар на висоту від 40% до 50%. Це пояснюється тим, що при обертанні бочка інтенсивно переміщує залиті молочні вершки і утворює піну. В результаті кульки молочного жиру збираються в дрібні крупинки, які згодом утворюють шар масла.

У роботі маслоробної машини розрізняють два періоди: формування масляних зерен і оброблення масляних шарів. Під час обробки масляний шар або

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						9
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

його частини піднімаються і опускаються відповідно до поточного положення бочки. Кут підйому масла становить близько 57 градусів.

1.3. Огляд обладнання для виготовлення вершкового масла

Останніми роками все більше уваги приділяється виробництву нових харчових продуктів з використанням вершкового масла та розробці відповідного технологічного обладнання. Основні завдання, з якими стикаються інженери, — це забезпечення найнижчої вартості кінцевого продукту при збереженні високої якості та збільшенні різноманітності кінцевої продукції. Найвідоміші розробки останніх років:

– масловиготовлювач неперервної дії – колективу авторів під керуванням Єресько Г.О., АС№4373369/30-13, опубліковане 07.12.90. Запропонований масловиготовлювач використовується на заводах для виробництва вершкового масла методом переробки високожирних вершків, підвищення ефективності масловиготовлювача і поточного перетворення масла в брикети за рахунок поліпшення його структурно-механічних властивостей. Масловиготовлювач містить перший і другий пластинчастий скребковий охолоджувач, з'єднаний між собою обладнанням для мехобробки вершків. Робоче колесо охолоджувача виконано у вигляді взаємно перпендикулярних лопатей із скребком, закріпленим на кінці втулкою, яка охоплює приводний вал. Висота гільзи відповідає ширині продуктової камери охолоджувача. Кулер оснащений індивідуальним приводом.

– устрій для збиття масла колективу авторів під керуванням Зотова Ю. А. (опубліковано 25.12.96) Пристрій для змішування масла, що складається з ротора, встановленого цапфою на підшипнику у вертикальній рамній колоні, контейнера, встановленого в корпусі між дном і закритим гвинтовим упором, і приводу, причому ротор є пристроєм для перемішування масла, виготовленим у формі закритої рами, яка відрізняється тим, що корпус прикріплений з можливістю обертання до ротора і з'єднаний зубчастою роз'ємною муфтою.

– міні-лінія по переробці молока колективу авторів під керуванням – Христенкf С. С. (опубліковано 29.04.94) Міні-лінія для переробки молока, що

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>	<i>Арк.</i>
						<i>10</i>
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>		

включає сепаратор, пастеризатор, гомогенізатор, насос, продуктобак, а також холодильну установку і холодильну камеру з подачею води на вході та установкою електрохімічної активації води.

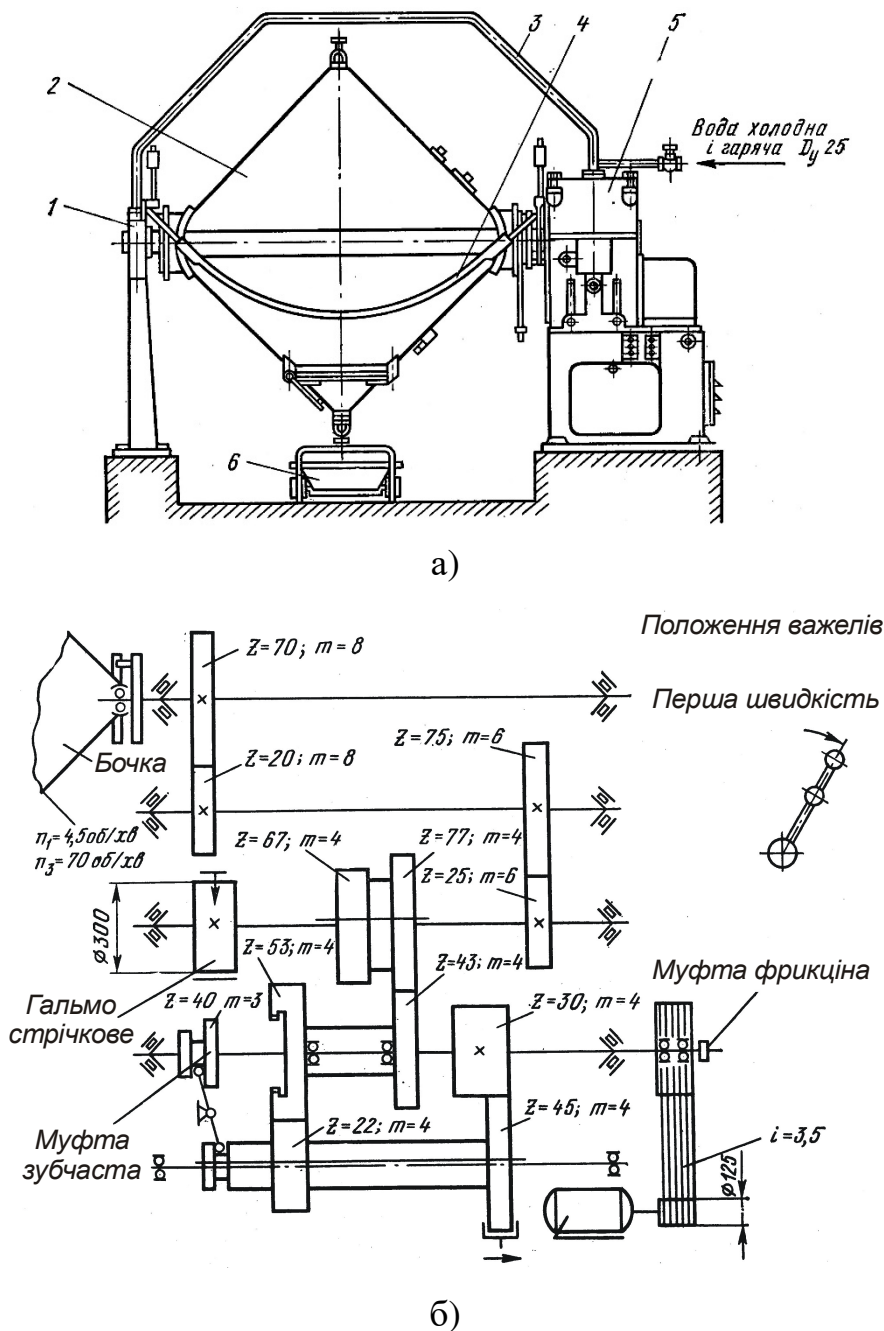

Рис. 1.2 - Схема безвальцевого маслоготовлювача з конічною місткістю:
 а — схематичне зображення загального виду: 1 — опора задня; 2 — ємкість; 3 — зрошувач; 4 — огорожа; 5 — станина зі змонтованою коробкою перемивання швидкостей; б — підкатний візок для масла; б — кінематика маслоготовлювача.

Вихідний патрубок сепаратора з'єднаний з трубопроводом знімним ресивером, встановленим у верхній частині резервуара, продукт може витікати самопливом, а вихідний отвір оснащений насосом, який характеризується насосом. на виході. Всі вузли обладнання змонтовані та зібрані на одній пересувній базі, а лінія додатково характеризується оснащенням масловідділювача та сушильної шафи. Масловиготовлювач періодичної дії являє собою ємність циліндричної, конічної або грушоподібної форми, що обертається. Всередині є фіксовані лопаті для більш інтенсивної обробки масляного шару.

Обробка масла передбачає інтенсивну механічну дію. На вальцьових масловиготовлювачах це робиться шляхом пропускання нафти через ролики, на безвальцьових масловиготовлювачах вершки піднімаються на певну висоту і періодично опускається під час обертання бочки.

У масловиготовлювачах періодичної дії виконується ряд операцій промивання та соління для формування маслових зерен і пластів, а також для обробки пластів.

Масловиготовлювач періодичної дії являє собою обертову ємність циліндричної, конічної або грушоподібної форми. Всередині закріплені лопаті для більш інтенсивної обробки масляного шару.

Вершки заповнюють ємність на 40-50%, а при обертанні бочки вершки інтенсивно перемішуються, створюючи умови для утворення піни. В результаті спочатку жирові кульки злипаються, утворюючи зерна, а потім зерна злипаються, утворюючи шари.

Обробка цього шару вимагає інтенсивної механічної дії. На вальцьових масловиготовлювачах це відбувається шляхом сировини валками, а на безвальцьових вершки піднімаються на певну висоту і періодично опускається при обертанні бочки.

Масловиготовлювач Л5-ОМП, ММ-1000, ММ-2000, ММ-3000 об'ємом 1000 л є безвалковим масловиготовлювачом.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>	Арк.
						12
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

У центрі циліндричного бака встановлені чотири лопаті. Ємність обладнана краном для зливу сколотин і промивної води, повітряним клапаном, ревізійним вікном і люком для зливу масла.

Для підтримки температур перемішування використовують зовнішнє зрошення бочок.

Масловиготовлювач типу РЗ-ОВЕ об'ємом 2000 л. Конструктивно маслобойка включає всі типові елементи: ємність, привід і формувальне обладнання.

Контейнер складається з двох конічних зрізаних кінців, з'єднаних при основах. Внутрішня сторона контейнера шорстка та оброблена піскоструминним верстатом, щоб запобігти прилипанню масла. Прикріплена до ємності лопатка забезпечує інтенсивне перемішування вершків к процесі роботи.

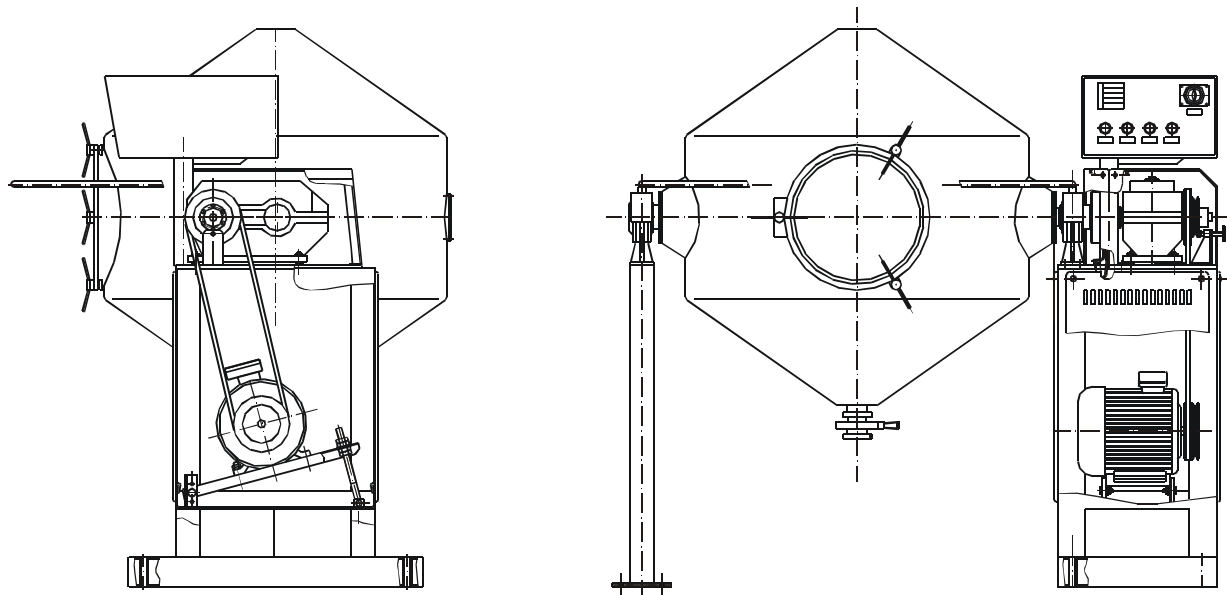

Рис. 1.3.– Масловиготовлювач РЗ-ОВЕ.

Двошвидкісний двигун і редуктор забезпечують вісім швидкостей обертання робочої місткості.

З розвитком міні-цехів і невеликих заводів виробники масла невеликої потужності стають все більш популярними. Випускається воно в ємностях 100 л, 200 л і 300 л.

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		13

1.4. Мета і задачі кваліфікаційної роботи

Мету даної кваліфікаційної роботи можна описати, як вирішити питання розрахунку масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4, а також та формування набору технічних заходів з ремонту вузла обертання маслообробної бочки.

Мета передбачає вирішення групи задач:

енергетичний розрахунок масловиготовлювача;

розрахунок кінематичної схеми масловиготовлювача;

розрахунок пасової передачі приводу масловиготовлювача;

розрахунок і підбір пальцевої муфти приводу маслообробної бочки;

визначення реакцій в опорах маслообробної бочки і підбір підшипників;

розробка заходів з експлуатації, технічного обслуговування і ремонту масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4;

формування заходів з охорони праці та цивільної безпеки для масловиготовлювача періодичної дії марки Я5-ОМС-0,4.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>	Арк.
						14
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2. Конструкторська частина

2.1. Енергетичний розрахунок масловиготовлювача

Характерним геометричним параметром для розрахунку споживаної потужності масловиготовлювача буде еквівалентний діаметр бочки, який складає $\frac{2}{3}$ її висоти:

$$d_{\text{екв}} := 1.016 \cdot \frac{2}{3} = 0.677 \quad (\text{м})$$

Робоча частота обертання бочки:

$$n_{\text{роб}} := \frac{60 \cdot 0.5}{\sqrt{d_{\text{екв}}}} = 36.452 \quad (\text{об/хв})$$

Необхідну потужність електродвигуна на вироблення масла розрахуємо як для безвальцевих систем.

Геометрична місткість масловиготовлювача:

$$V_{\text{геом}} := 0.4 \quad (\text{м}^3)$$

Коефіцієнт заповнення

$$\text{при } \psi_{\text{зап}} := 0.4$$

Робочий об'єм вершків у бочці:

$$V_{\text{роб}} := V_{\text{геом}} \cdot \psi_{\text{зап}} = 0.16 \quad (\text{м}^3)$$

Розрахункова потужність електродвигуна на збивання масла буде рівна:

$$N_{\text{зд}} = \frac{N_{\text{пит}} \cdot V_{\text{роб}} \cdot \rho_{\text{мс}}}{\eta_{\text{пр}} \cdot \eta_{\text{ед}}}$$

Де $N_{\text{пит}}$ - питомі затрати потужності на вироблення масла;

$$N_{\text{пит}} := 5 \quad (\text{Вт/кг})$$

$\eta_{\text{пр}}$ - коефіцієнт корисної дії приводу, реалізованого на базі схеми з клинопасової передачі і редуктора.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>			
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>				
<i>Розроб.</i>		<i>Хома А.Я.</i>			2. Конструкторська частина	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Перевір.</i>		<i>Шинкарик М.М.</i>					15	
<i>Реценз.</i>						<i>гр. МОс-41</i>		
<i>Н. Контр.</i>		<i>Ворощук В.Я.</i>						
<i>Затверд.</i>		<i>Вітенько Т.М.</i>						

$$\eta_{\text{пр}} = \eta_{\text{пп}} \cdot \eta_{\text{ред}} \cdot \eta_{\text{підш}}^2$$

- $\eta_{\text{пп}}$ - коефіцієнт корисної дії пасової передачі $\eta_{\text{пп}} := 0.875$
 $\eta_{\text{ред}}$ - коефіцієнт корисної дії редуктора $\eta_{\text{ред}} := 0.9$
 $\eta_{\text{підш}}$ - коефіцієнт корисної дії підшипникових опор $\eta_{\text{підш}} := 0.99$

$$\eta_{\text{пр}} := \eta_{\text{пп}} \cdot \eta_{\text{ред}} \cdot \eta_{\text{підш}}^2 = 0.772$$

- $\eta_{\text{ед}}$ - коефіцієнт корисної дії електродвигуна $\eta_{\text{ед}} := 0.95$

- $\rho_{\text{мс}}$ - густина вершкового масла $\rho_{\text{мс}} := 950$ (кг/м³)

$$N_{\text{зд}} := \frac{N_{\text{пит}} \cdot V_{\text{роб}} \cdot \rho_{\text{мс}}}{\eta_{\text{пр}} \cdot \eta_{\text{ед}}} = 1036.5 \quad (\text{Вт})$$

Привід масловичоговлювача будемо здійснювати від асинхронного електродвигуна марки 4A100M2P2 з наступними характеристиками:

- робоча потужність $N_{\text{дв}} := 1.46$ (кВт)
 частота обертання вала $n_{\text{дв}} := 750$ (об/хв)

2.2. Розрахунок кінематичної схеми масловичоговлювача

Для передачі крутного моменту використаємо пасову передачу і редуктор. Необхідне передаточне число.

Частота обертання бочки: $n := n_{\text{роб}} = 36.452$ об/хв

Необхідне передаточне число:

$$u_{\text{необх}} := \frac{n_{\text{дв}}}{n} = 20.575$$

Виберем з конструктивних міркувань діаметри шківів пасової передачі:

$$D_2 := 0.165 \quad (\text{м})$$

$$D_1 := 0.150 \quad (\text{м})$$

Передаточне число пасової передачі:

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						16
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

$$u_{\Pi} := \frac{D_2}{D_1} = 1.1$$

Необхідне передаточне число редуктора:

$$u_{ред} := \frac{u_{необх}}{u_{\Pi}} = 18.705$$

Приймаємо редуктор Ц2С-80-20 з наступними характеристиками:

Передаточне число: $u_{ред} := 18.5$

Коефіцієнт корисної дії: $\eta_{ред} := 0.9$

Попередньо кутові швидкості обертання валів:

-вала електродвигуна:

$$\omega_{дв} := n_{дв} \cdot 360 \cdot \frac{\pi}{180} \cdot \frac{1}{60} = 78.54 \quad (\text{рад/с})$$

-веденого вала пасової передачі:

$$\omega_{пв} := \frac{n_{дв}}{u_{\Pi}} \cdot 360 \cdot \frac{\pi}{180} \cdot \frac{1}{60} = 71.4 \quad (\text{рад/с})$$

-веденого вала редуктора:

$$\omega_{рнв} := \frac{n_{дв}}{u_{\Pi} \cdot u_{ред}} \cdot 360 \cdot \frac{\pi}{180} \cdot \frac{1}{60} = 3.859 \quad (\text{рад/с})$$

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>	Арк.
						17
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

2.3. Розрахунок пасової передачі приводу масловичого вальця

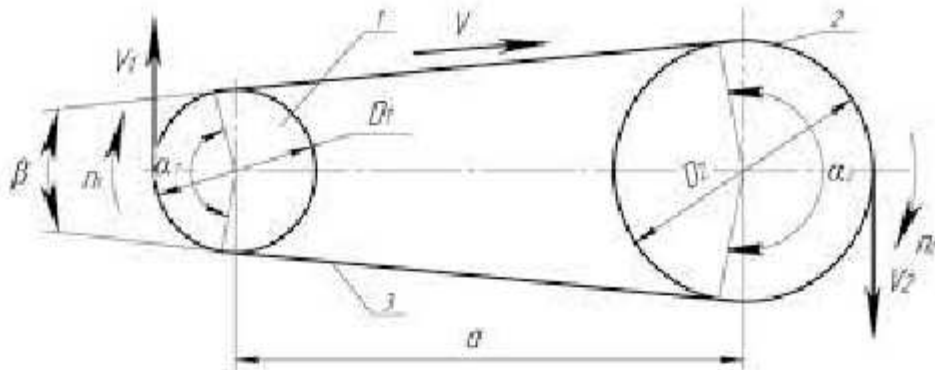

Рис 2.1. Розрахункова схема пасової передачі приводу масловичого вальця

Потужність, яку передає передача $N_1 := N_{ДВ} = 1.46$ (кВт) при кутовій швидкості ведучого шківa $\omega_1 := \omega_{ДВ} = 78.54$ (рад/с); кутова швидкість веденого вала $\omega_2 := \omega_{ПВ} = 71.4$ (рад/с); передача працює в одну зміну при постійному навантаженні.

Передаточне число передачі

$$u := \frac{\omega_1}{\omega_2} = 1.1$$

На ведучому шківі обертовий момент:

$$T_1 := \frac{N_1 \cdot 1000}{\omega_1} = 18.589 \quad (\text{Н*М})$$

Відповідно до рекомендацій [ ] будемо орієнтуватись на клинові паси нормального перерізу Б. Для тихих пасів за [ ] маємо площу поперечного перерізу $A := 138$ (мм²), базову довжину $l_0 := 2240$ (мм) і назначимо розрахунковий діаметр меншого шківa $D_1 := 150$ (мм)
Діаметр веденого шківa

$$D_2 := u_{П} \cdot D_1 = 165 \quad (\text{мм})$$

За стандартом беремо розрахунковий діаметр веденого шківa рівним

$$D_2 := 165 \quad (\text{мм})$$

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						18
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Фактичне передаточне число передачі:

$$u_{\text{пас}} := \frac{D_2}{D_1} = 1.1$$

Швидкість паса

$$v := \omega_1 \cdot \frac{D_1 \cdot 0.001}{2} = 5.89 \quad (\text{м/с})$$

Орієнтовно беремо міжосьову віддаль:

$$a' := 1.5 \cdot (D_1 + D_2) = 472.5 \quad (\text{мм})$$

Потрібна довжина паса:

$$l' := 2 \cdot a' + \pi \frac{(D_1 + D_2)}{2} + \frac{(D_2 - D_1)^2}{4 \cdot a'} = 1.44 \times 10^3 \quad (\text{мм})$$

За стандартом вибираємо розрахункову довжину паса $l := 1620$ (мм)
Дійсна міжосьова відстань, яка відповідає довжині паса:

$$a := \frac{\left[2 \cdot l - \pi(D_1 + D_2) + \sqrt{\left[2 \cdot l - \pi(D_1 + D_2) \right]^2 - 8 \cdot (D_2 - D_1)^2} \right]}{8}$$
$$a = 562.55 \quad (\text{мм})$$

Оцінка довговічності паса за числом його пробігів

$$i := \frac{v}{l} = 3.636 \times 10^{-3} \quad (\text{с}^{-1})$$

що менше від $[i] = 12$ (с⁻¹).

Кут обхвату меншого шківa

$$\alpha_1 := 180 - 57 \cdot \frac{(D_2 - D_1)}{a} = 178.48^\circ$$

Допустиму потужність $[P]$ для даного перерізу паса Б визначаємо за [ ].

З [ ]: $P_0 := 2.7$ (кВт)

Коефіцієнт

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						19
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

$$C_{\alpha} := 1 - 0.003 \cdot (180 - \alpha_1) = 0.995$$

$$C_1 := \sqrt[6]{\frac{1}{l_0}} = 0.947$$

Коефіцієнт $C_p := 1$, а коефіцієнт $C_z := 0.95$ при орієнтовному $z := 1$

$$IPI := P_0 \cdot C_{\alpha} \cdot C_1 \cdot C_p \cdot C_z = 2.419 \quad (\text{кВт})$$

Необхідне число пасів, що працюють паралельно на шківках передачі:

$$z := \frac{N_1}{IPI} = 0.604$$

Приймаємо $z := 1$

Силу попереднього натягу віток комплекту клинових пасів визначаємо за формулою:

$$F_0 := \frac{0.85 \cdot N_1 \cdot 1000 \cdot C_1}{v \cdot C_{\alpha} \cdot C_p} = 200.516 \quad (\text{Н})$$

Тоді навантаження на вали пасової передачі:

$$R := 2 \cdot F_0 \cdot \sin\left(\frac{\alpha_1 \cdot \pi}{2 \cdot 180}\right) = 400.998 \quad (\text{Н})$$

2.4. Розрахунок і підбір пальцевої муфти приводу маслообробної бочки

Розрахунок виконаємо для умов роботи в літній період часу, оскільки тоді швидкість обертання бочки буде меншою, а значить крутний момент і відповідно навантаження на пальці муфти зростуть.

Виберемо конструктивний варіант муфти із кількістю пальців $z_M := 8$ які розміщені по діаметру $D := 0.1$ м.

Момент, який передається: $T_M := T_1 \cdot u_{\text{ред}} \cdot u_{\text{пас}} = 378.292 \quad (\text{Н}^*\text{м})$

Навантаження, яке припадає на один палець:

$$F_{\Pi} := \frac{2 \cdot T_M}{D \cdot z_M} = 945.731 \quad (\text{Н})$$

Вибираємо конструктивні розміри елементів муфти [ ]:

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						20
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

довжина втулки: $l_B := 0.028$ (м)

діаметр пальця: $d_{II} := 0.014$ (м)

осьовий зазор між півмуфтами: $e := 0.003$ (м)

Умова міцності для втулок муфти:

$$p := \frac{F_{II}}{d_{II} \cdot l_B} = 2.413 \times 10^6 < [p] = 2.5 \text{ МПа}$$

Умова міцності для пальців муфти при роботі на згин:

$$\sigma := \frac{32 \cdot F_{II} \cdot (0.5 \cdot l_B + e)}{\pi \cdot d_{II}^3} = 5.968 \times 10^7 < [\sigma] = 70 \text{ МПа}$$

2.5. Визначення реакцій в опорах маслообробної бочки і підбір підшипників

Оскільки маємо справу з симетричним розподіленням навантаження, реакції в лівій і правій опорах будуть однаковими і рівними половині ваги бочки з вершками.

Масу бочки розрахуємо з умови площі її поверхні із введенням поправки на рель'єфні елементи.

менший радіус конічної частини: $r_1 := 0.074$ (м)

більший радіус конічної і циліндричної частини: $r_2 := 0.462$ (м)

висота конічної частини: $s_1 := 0.288$ (м)

висота циліндричної частини: $s_2 := 0.440$ (м)

коефіцієнт, який враховує наявність додаткових елементів: $k_D := 1.2$

густина матеріалу бочки: $\rho_{CT} := 7900$ (кг/м³)

товщина стінок бочки: $\delta_{CT} := 0.002$ (м)

$$M_G := 2 \cdot \pi \cdot \left[r_1^2 + (r_1 + r_2) \cdot s_1 + r_2 \cdot s_2 \right] \cdot k_D \cdot \rho_{CT} \cdot \delta_{CT} + V_{роб} \cdot \rho_{мс} = 195.3 \text{ (кг)}$$

Відстань між опорами: $L := 1.16$ (м)

Визначимо згинні моменти.

$$M_{зг.А} := \frac{M_G \cdot 9.81}{2} \cdot \frac{L}{2} = 555.491 \text{ (Н*м)}$$

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						21
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

$$M_{зг.В} := M_{зг.А} = 555.491 \quad (\text{Н*м})$$

Величину осьового навантаження приймемо

$$Q := 0.1M_G \cdot 9.81 = 191.549 \quad (\text{Н})$$

Підберемо для опор А і В підшипники. Оскільки схема навантаження симетрична, то виберем два однакових підшипники. Відповідно до розрахованого навантаження виберемо підшипник №20007111, геометричні розміри якого $d \cdot D \cdot B = 55 \cdot 90 \cdot 22$ мм.

$$C := 9600 \quad (\text{Н}) \quad C_0 := 4910 \quad (\text{Н})$$

Коефіцієнт обертового руху (обертається внутрішнє кільце підшипника)

$$v := 1$$

Коефіцієнт безпеки $K_\delta := 1$

Температурний коефіцієнт умов роботи опори (для діапазону 0...100 С) $K_t := 1$

Відношенню $\frac{Q}{C_0} = 0.039$ відповідає значення коефіцієнта навантаження

$$e := 0.32$$

Реакції на опорах: $R_{yA} := \frac{M_G \cdot 9.81}{2} = 957.744 \quad (\text{Н})$

Відношення $\frac{Q}{R_{yA}} = 0.2$ є меншим від коефіцієнта навантаження,

тому: $X := 1 \quad Y := 0$

Еквівалентне навантаження підшипника:

$$P_e := (X \cdot v \cdot R_{yA} + Y \cdot Q) \cdot K_\delta \cdot K_t = 957.744 \quad (\text{Н})$$

Розрахункова довговічність:

$$L_{\text{під}} := \left(\frac{C}{P_e} \right)^3 = 1.007 \times 10^3 \quad (\text{млн.об})$$

Розрахункова довговічність(із врахуванням того, що підшипників 2):

$$L_{\text{п.р}} := \frac{2L_{\text{під}} \cdot 10^6}{60 \cdot n_{\text{роб}}} = 9.209 \times 10^5 \quad (\text{год})$$

що цілком задовільняє умови роботи.

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						22
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

3. Технологічна частина

3.1. Технічна експлуатація масловиготовлювача

Технічна експлуатація обладнання передбачає забезпечення нормальних зовнішніх умов його роботи, надійність стану робочого місця, підтримання обладнання в чистоті, своєчасне та правильне змащування по встановлених для даної машини режимах, дотримання допустимих режимів роботи механізмів, виконання правил керування машиною, виконання передбачених системою планово-попереджувального ремонту правил міжремонтного обслуговування.

При монтажі та експлуатації електричної частини масловиготовлювача забороняється: використовувати проводку з пошкодженою ізоляцією та іншими несправностями, які можуть викликати іскріння; допускати дотикання електричних проводів між собою та з металевими конструкціями; залишати під напругою оголені кінці електричних проводів та кабелів; залишати підключений до електромережі привід масловиготовлювача без нагляду. Регулярно слід проводити перевірку заземлення масловиготовлювача.

Протягом робочої зміни змащуйте всі місця, зазначені в картці змащування, мастильним матеріалом, вказаним в інструкції. Під час роботи машини слід контролювати температуру підшипників. Якщо в робочому механізмі виникає ненормальний шум, працівник повинен зупинити машину та виконати необхідні операції. При дрібних поломках, що не викликають простоювання обладнання, слід негайно замінити поломану частину запасною; при поломках, що викликають простоювання машини, робітник повинен повідомити про це майстра.

Регулярне змащування машин є найважливішою передумовою правильної роботи та запобігає передчасній поломці машин. Змастіть машину відповідно до схеми змащування (рис. 3.1) і таблиці змащування.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>			
<i>Змн.</i>	<i>Арк.</i>	<i>№ докум.</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>				
<i>Розроб.</i>		<i>Хома А.Я.</i>			<i>3. Технологічна частина</i>	<i>Літ.</i>	<i>Арк.</i>	<i>Аркушів</i>
<i>Перевір.</i>		<i>Шинкарик М.М.</i>					23	
<i>Реценз.</i>						<i>гр. МОс-41</i>		
<i>Н. Контр.</i>		<i>Ворощук В.Я.</i>						
<i>Затверд.</i>		<i>Вітенько Т.М.</i>						

При цьому застосовують такі масла і консистентні мастила: мастило марки Індустріальне 30 (машинне Л) або Індустріальне 45, солідол марки УС-1.

Таблиця 3.1.

Таблиця змащення масловиготовлювача періодичної дії

Найменування точки змащування	Позначення точки змащення на рисунку 6.1	Сорт масел і мастил	Спосіб змащення	Режим змащення
Права підшипникова опора	1	Солідол УС-1, ГОСТ 1033-51	Шприцем через прес-маслянку	Один раз за зміну
Ліва підшипникова опора	2	Солідол УС-1, ГОСТ 1033-51	Шприцем через прес-маслянку	Один раз за зміну
Редуктор приводу масловиготовлювача	3	Індустріальне 30 (машинне Л) або Індустріальне 45 (машинне С, ГОСТ 1707-51)	Відгвинтити пробку редуктора і доляти по рівню до необхідного значення	Один раз на місяць

Змастити всі деталі шприцом через масловхідний отвір і масляний прес, крім черв'ячного редуктора в головці приводу, який заповнений моторним маслом.

Утримуйте маслянку в бездоганній чистоті. Після кожної операції ретельно очищайте внутрішню частину стовбура теплою водою або спеціальним миючим розчином.

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		24

Періодично перевіряйте міцність кріплень і за необхідності затягуйте болти та гайки.

Рекомендується 1 раз на місяць проводити профілактичний огляд машини, своєчасно виявляти несправності і негайно їх усувати.

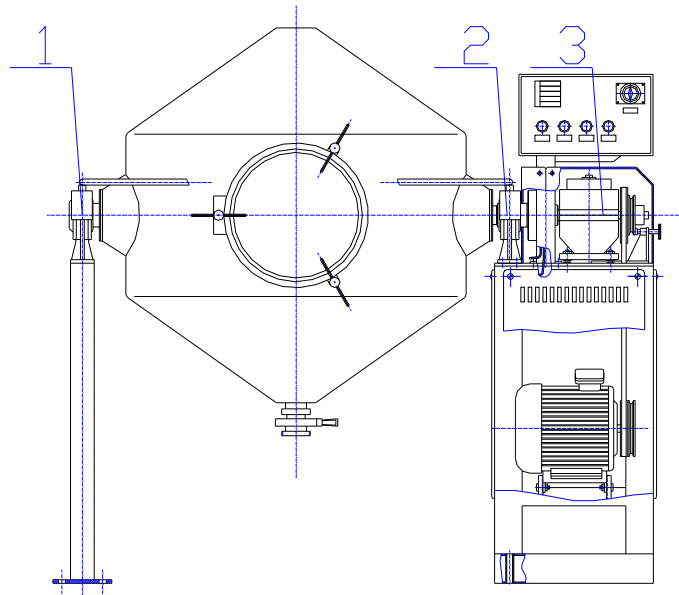

Рис. 3.1.– Схема змащування масловичого варильника.

Основними завданнями технічного обслуговування масловичого варильника є регулярне очищення барабана та регулярне змащування рухомих частин. Основною метою очищення обладнання є максимально повне видалення залишків жирів, білків і мінеральних речовин. Очищення масловичого варильника проводиться в кінці кожної зміни. Очищення здійснюється оператором за допомогою гнучкого шланга, до якого під тиском подається миюча рідина.

При регулярних профілактичних оглядах (щодня перед початком кожної зміни) перевіряється загальний технічний стан масловичого варильника, чистота поверхонь, робота контрольно-вимірної апаратури.

Відповідно до вимог харчових підприємств та виходячи з місцевих умов управління розробляє правила технічної експлуатації та техніки безпеки для кожного виду обладнання.

					<i>КРБ 357.00.00.000 ПЗ</i>	Арк.
						25
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Таблиця 3.2.

Затверджую
 Головний інженер
 _____ заводу
 " " _____ 2024р.

- Графік ППР технологічного обладнання

_____ цеху _____ заводу на 2024р.

№ п/п	Обладнання	Тип марка	Інвентарний номер	Час вводу в експлуатацію	Останній ремонт в попередньому році		Строк служби чи напрацювання до кінця року з часу останнього		Тривалість міс/год			Плані його виконання	Напрацювання, види ремонту і ТО по місяцях і трудоемкість, люд-год													Загальна трудоемкість робіт нормо-г						
					Вид	Міс	ремонт	ТО	Ремонтного циклу Т _ц	Періодів між			січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	січень	Всього	в тому числі					
										Ремонтами Т _р	ТО Т _{то}																в тому числі	слюсарних	верстатних	інших		
1	1	Масловоголовач	1	01/2020	К	01/2024	0	0	60/21000	6/2100	0.5/1/5*	План	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	78	56.2	15.6	6.2
Вихідні дані								Нормативні дані				Розрахункові дані																				

Головний механік _____

Складемо графік ППР для масловиготовлювача Я5-ОМЄ-0,4 на поточний рік. Робота у звітному році в одну зміну. Тривалість ремонтного циклу при роботі в одну зміну.

$$T_{ц} = 1 \text{ рік} = 12 \text{ міс} = 4200 \text{ год.}$$

Міжремонтного періоду — $\tau_p = 2 \text{ міс} = 700 \text{ год}$, період між ТО $\tau_{ТО} = 1 \text{ міс} = 350 \text{ год}$

До кінця року масловиготовлювач Я5-ОМЄ-0,4 мав напрацювання з часу останнього ремонту 0 год і ТО – 0 год. Останнім був капремонт ремонт К. Структура ремонтного циклу масловиготовлювача буде

К-ТО-М1-ТО-М2-ТО-С-ТО-М3-ТО-М4-ТО-К

Кількість годин напрацювання після К до наступного по циклу малого ремонту М1 в плановому році складе $700 - 350 = 350$ год.

Трудомісткість капремонту 36 люд-год і ТО – 1 люд-год.

Визначаємо загальну трудомісткість всіх ТО і ремонтів:

$$22 \cdot 1 + 28 \cdot 26 = 78 \text{ люд-год.}$$

Отриманий результат розбиваємо по операціях, враховуючи трудомісткість на одну умовну одиницю:

$$\text{слюсарні } 78 \cdot 0,72 = 56,2 \text{ люд-год;}$$

$$\text{верстатні } 78 \cdot 0,2 = 15,6 \text{ люд-год;}$$

$$\text{інші } 78 \cdot 0,08 = 6,2 \text{ люд-год.}$$

3.3. Технологія розбирання та складання вузла вузла маслообробної бочки

Масловиготовлювач складаються зі складальних одиниць і деталей. Послідовність монтажу і демонтажу елементів формують самостійно, а на виробі складної конструкції створюють технічну документацію за видами робіт. Він складається зі складального креслення ремонтної одиниці, блок-схеми складання та блок-схеми процесу складання.

Процедура складання наведена в таблиці 3.3.

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						27
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Порядок складання вузла маслообробної бачки масловиготовлювача.

№ п/п	Операція і переходи	Інструмент, при способ-лення, матеріал	Технічні вимоги на складання	Профіль робітника розряд робітника	Норма часу (хв)
1	2	3	4	5	6
1.	В паз вала 1 встановити шпонку 14	Ручний прес	Змонтувати рівно	Слюсар II розряд	
2.	В кришку 7 встановити сальник 8 і помістити їх на півмуфту 10	—	Змонтувати рівно	— // —	
3.	На півмуфту 10 встановити підшипник 12	Молоток, оправка, гаряче мастило	Підшипник нагріти мастилі до 80...90°C	— // —	
4.	На півмуфту 10 встановити втулку 10	Молоток, оправка, гаряче мастило	Втулку нагріти мастилі до 80...90°C	— // —	
5.	На півмуфту 10 встановити шайбу 13	Круглогубці	Змонтувати рівно	— // —	
6.	На півмуфту 10 встановити опору 3	Ручний прес	Змонтувати рівно	— // —	
7.	Прикріпити кришку 7 до опори 3 болтами 19 з шайбами 16	Гайковий ключ	Перевірити надійність кріплення	— // —	

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

Продовження таблиці 3.3.

1	2	3	4	5	6
8.	В кришку 7 встановити сальник 8 і помістити їх на півмуфту 10	—	Змонтувати рівно	— // —	
9.	Прикріпити кришку 7 до опори 3 болтами 19 з шайбами 16	Гайковий ключ	Перевірити якість кріплення	— // —	
10.	Встановити півмуфту в зборі 10 на вал 1 і зафіксувати за допомогою шайби 2 з шайбою 16 і болтом 18	Ручний прес, гайковий ключ	Змонтувати рівно, перевірити якість кріплення	— // —	
11.	Прикріпити праву опору 3 в зборі до бочки 11 за допомогою болтів 18 з шайбами 16	Гайковий ключ	Перевірити якість кріплення	— // —	
12.	В кришку 7 встановити сальник 8 і помістити їх на вал 3	—	Змонтувати рівно	— // —	
13.	На вал 3 встановити підшипник 12	Молоток, оправка, гаряче мастило	Підшипник нагріти мастилі до 80...90°C	— // —	
14.	Зафіксувати підшипник 12 за допомогою шайби 5, шайби 15 і болта 17	Гайковий ключ	Перевірити якість кріплення	— // —	

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КРБ 357.00.00.000 ПЗ

Арк.

29

Продовження таблиці 3.3.

1	2	3	4	5	6
15.	Встановити опору 3	Ручний прес	Змонтувати рівно	— // —	
16.	Прикріпити до опори 3 кришку 7 за допомогою болтів 19 з шайбами 16	Гайковий ключ	Перевірити якість кріплення	— // —	
17.	Встановити кришку 6 і прикріпити болтами 19 з шайбами 16	Гайковий ключ	Перевірити якість кріплення	— // —	
18.	Прикріпити ліву опору в зборі до бочки 11 за допомогою болтів 18 з шайбами 16	Гайковий ключ	Перевірити якість кріплення	— // —	

3.4. Розробка техпроцесу виготовлення півмуфти

3.4.1. Опис призначення та конструкції півмуфти. Аналіз технічних умов.

Обробка конструкції на технологічність являє собою комплекс заходів щодо забезпечення необхідного рівня технологічності конструкцій за встановленими показниками, спрямована на підвищення продуктивності праці, зниження витрат і скорочення часу на виготовлення виробу при забезпеченні необхідної якості.

Технологічному контролю підлягають креслення деталі – півмуфта.

Деталь – відноситься до тіл обертання класу диски, тобто це деталь, в якій значні торцеві поверхні. До даної деталі ставиться вимога до міцності та довговічності, тому матеріал півмуфти – сталь 45, ГОСТ 5632-72

В результаті аналізу технічних умов, зазначених на кресленнях, видно, що необхідно використовувати широкий інструментарій (чорновий, напівчистовий, чистовий) з мінімальними допусками на поверхню обробки, а в чистовому переході – високоточне обладнання Півмуфту виготовляються із матеріалу Сталь 45ХН ГОСТ 1050 – 89.

Таблиця 3.4.

Хімічний склад сталі 45ХН в %.

C	Si	Mn	Ni	Cr	S	P
0,43-0,46	0,17-0,31	0,5-0,8	1,02	1,02	0,04	0,04

Таблиця 3.5.

Механічні властивості сталі 45ХН

σ_e МПа	σ_m МПа	δ %	ψ %	a_n кГ/см ²	НВ
540 - 620	240 - 300	22	30	6	220

Аналіз технічних умов півмуфти.

Позначення поверхні	Технічна умова або вимога	Метод досягнення	Метод контролю
1	2	3	4
А	Забезпечення точності по 14 квалітету	- штамповка	Штангенциркуль
Б, В, Г, Д, Ж, И	Забезпечення точності по 12-14 квалітету	- точіння напів- чистове,	Штангенциркуль
М, Л, О, П, Р	Забезпечення точності по 8 квалітету	- розточування чистове	Калібр пробка
В	Забезпечення точності по 12 квалітету	- свердлити	Калібр пробка
З	Забезпеченн я точності по 9 квалітету	- зенкування	Штангенциркуль
Е	Забезпечення точності по 9 квалітету	- довбати шпон очний паз	Штангенциркуль

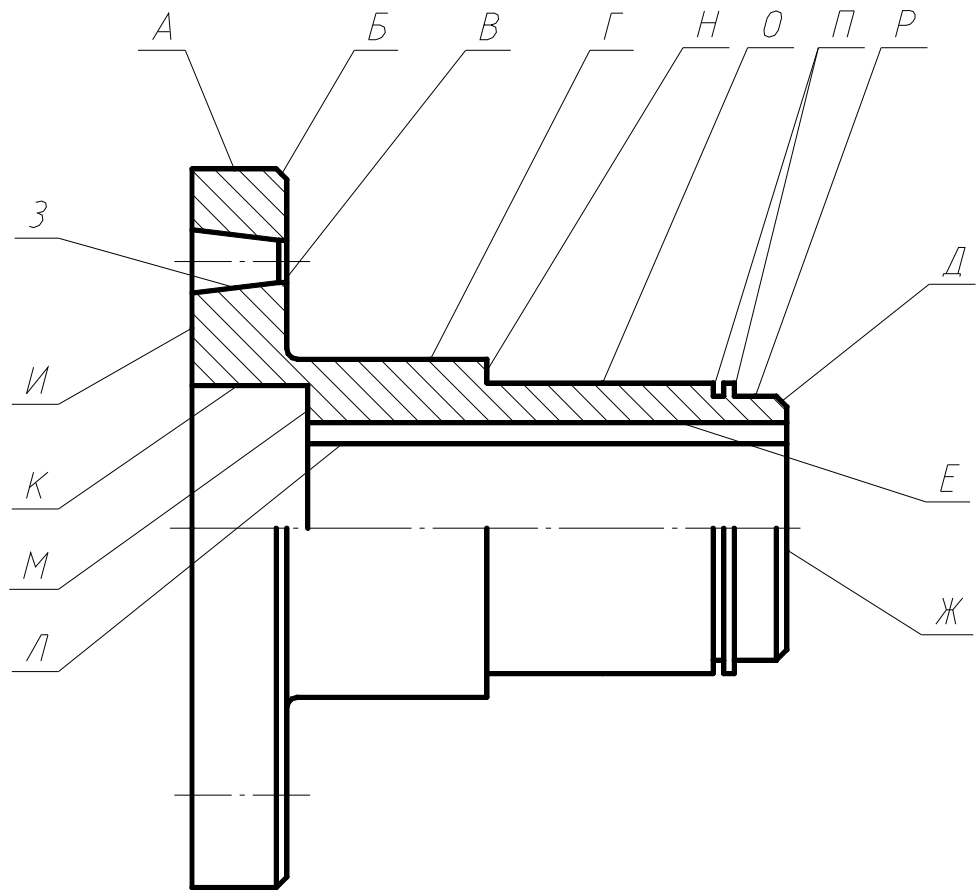

Рис. 3.2.- Півмуфта з позначенням поверхонь

3.4.2. Техніко-економічне обґрунтування вибору заготовки

Метод одержання заготовки для деталей машин визначається призначенням, конструкцією деталі, матеріалом, типом виробництва і економічністю виготовлення. В нашому випадку

3.4.3. Вибір варіанту технологічного маршруту мехобробки

Технічне обґрунтування та вибір технологічного маршруту мехобробки представлено в розділі 5.

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						33
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

3.4.4. Припуски та міжопераційні розмірів півмуфти

Аналітично припуски визначали на найбільш точний розмір $\varnothing 32H7$.

Мінімальний припуск:

$$2Z_{\min} = 2\left(R_{z_{i-1}} + T_{i-1} + \sqrt{\rho_{i-1}^2 + \varepsilon_i^2}\right)$$

Сумарні просторові відхилення для напів чистової обробки будуть:

$$\rho = \rho_{k\varphi} = \sqrt{(\Delta k \cdot d)^2 + (\Delta k \cdot l)^2};$$

де d - діаметр отвору;

l - довжина поверхні, яку обробляють.

$$\rho = \sqrt{(0.8 \cdot 32)^2 + (0.8 \cdot 95)^2} = 80 \text{ (мкм)}.$$

Похибка встановлення для напівчистової обробки:

$$\varepsilon_y = \sqrt{\varepsilon_6^2 + \varepsilon_3^2};$$

$$\varepsilon_6 = \delta_a = 620 \text{ (мкм)};$$

$$\varepsilon_3 = 80 \text{ (мкм)};$$

$$\varepsilon_{\_} = \sqrt{80^2 + 620^2} = 628 \text{ (мкм)}.$$

Мінімальний припуск:

$$2Z_{\min} = 2\left(200 + 150 + \sqrt{80^2 + 628^2}\right) = 1966 \text{ (мкм)}.$$

Мінімальний припуск при чистовій обробці:

$$2Z_{\min} = 2\left(R_{z_{i-1}} + T_{i-1} + \sqrt{\rho_{i-1}^2 + \varepsilon_i^2}\right)$$

Загальне просторове відхилення при чистовій обробці:

$$\rho_r = 0.05 \rho = 0.05 \cdot 80 = 4.01 \text{ мкм} \approx 4 \text{ мкм}.$$

Похибка установа:

$$\varepsilon_r = 0.05 \varepsilon = 0.05 \cdot 628 = 31 \text{ (мкм)}.$$

$$\text{Тоді } 2Z_{\min} = 2\left(50 + 50 + \sqrt{4^2 + 31^2}\right) = 263 \text{ (мкм)}.$$

Граничні величини розмірів:

$$d_{\min \varnothing} = d_{\text{ном}} - EI = 32 - 0 = 32 \text{ (мм)}.$$

$$d_{\max \varnothing} = d_{\text{ном}} + ES = 32 + 0.025 = 32.025 \text{ (мм)}.$$

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ	Арк.
						34
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

$$d_{max\ mч} = d_{max\ \delta} - 2Z_{min\ mч} = 32.025 - 0.263 = 31.762\ (мм).$$

$$d_{min\ mч} = d_{max\ mч} - \delta_{mч} = 31.762 - 0.16 = 31.602\ (мм).$$

$$d_{max\ чн} = d_{max\ mч} - 2Z_{min\ mч} = 31.762 - 1.966 = 29.795\ (мм).$$

$$d_{min\ чн} = d_{max\ чн} - \delta_{mч} = 29.795 - 0.62 = 29.175\ (мм).$$

Граничні величини припусків:

$$2Z_{min\ mч} = d_{max\ \delta} - d_{max\ mч} = 32.025 - 31.762 = 0.263\ (мм);$$

$$2Z_{min\ чн} = d_{max\ mч} - d_{max\ чн} = 31.762 - 29.795 = 1.966\ (мм);$$

$$2Z_{max\ mч} = d_{min\ \delta} - d_{min\ mч} = 32 - 31.602 = 0.398\ (мм);$$

$$2Z_{max\ чн} = d_{min\ mч} - d_{min\ чн} = 31.602 - 29.175 = 2.426\ (мм).$$

Загальний припуск:

$$2Z_{0\ min} = 2Z_{min\ ч} + 2Z_{min\ mч} = 263 + 1966 = 2230\ (мкм);$$

$$2Z_{0\ max} = 2Z_{max\ ч} + 2Z_{max\ mч} = 398 + 2426 = 2825\ (мкм).$$

Виконаємо перевірку:

$$2Z_{max\ mч} - 2Z_{min\ mч} = 398 - 263 = 135\ (мкм);$$

$$\delta_{mч} - \delta_{\delta} = 160 - 25 = 135\ (мкм);$$

$$2Z_{max\ чн} - 2Z_{min\ чн} = 2426 - 1966 = 460\ (мкм);$$

$$\delta_3 - \delta_{mч} = 620 - 160 = 460\ (мкм).$$

Таблиця 3.7.

Припуски і граничні розміри на розмір $\varnothing 32H7$

Технологічний перехід	Елементи припуску, мкм				$2Z_{min}$ мкм	δ , мкм	Гр.розмір		Гр. припуск	
	R_z	T	ρ	ϵ			l_{min}	l_{max}	Z_{min}	Z_{max}
Заготовка	200	150	80	-	-	620	29.175	29.795	-	-
Розточування чорнове	50	50	4	628	2.983	160	31.602	31.762	1966	2426
Розточування чистове	R_a 6.3	-	-	31	2.132	25	32	32.025	263	398

					КРБ 357.00.00.000 ПЗ					Арк.
										35
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата						

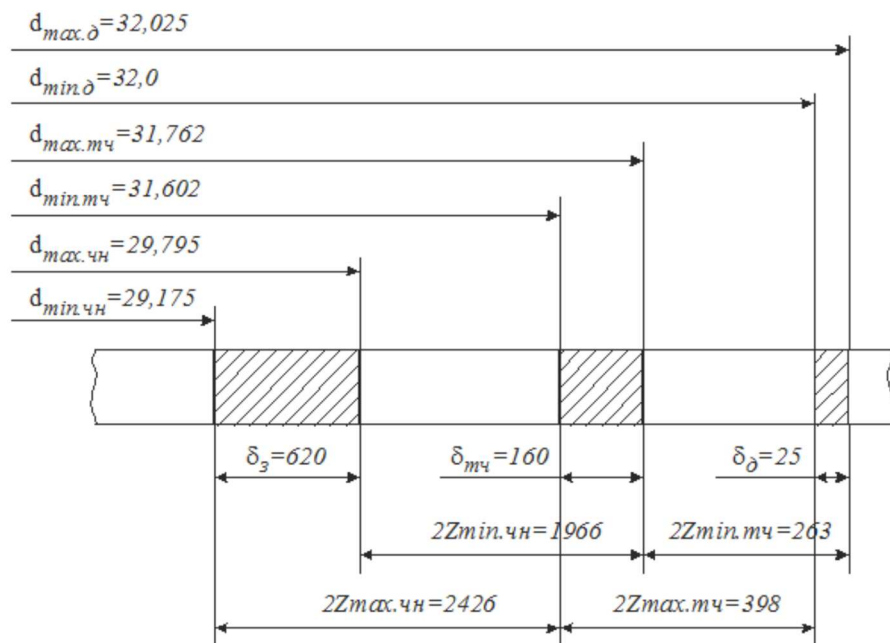

Рис. 3.3. - Схема графічного розміщення припусків і допусків на поверхню $\varnothing 32H7$.

Решта припусків табличним методом (Таблиця 3.9).

Таблиця 3.8.

Зведена таблиця припусків і допусків на обробку півмунфти.

Поверхня	Розмір, мм	Припуск, мм		Допуск, мкм
		табличний	розрахунковий	
Ж, И	торці 113	1,5	-	350
Б	1x45°	2·3,5	-	350
Г	$\varnothing 64 h8$	2·0,5	-	46
О	$\varnothing 54 h8$	2·0,5	-	46
Л	$\varnothing 32 H7$	2·1,5	2·1,4	25
Р	$\varnothing 50h8$	2·1,0	-	39
П	2	1,5	-	100
В	$\varnothing 8 H8$	2·2,0	-	22
З	конус	2·1,0	-	36
Е	36.2	0,5	-	56

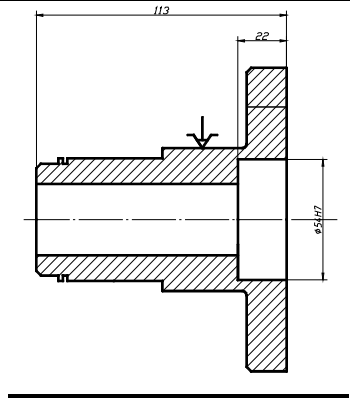
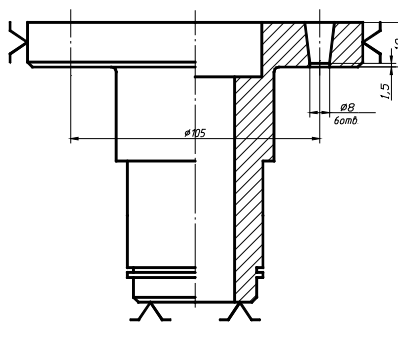
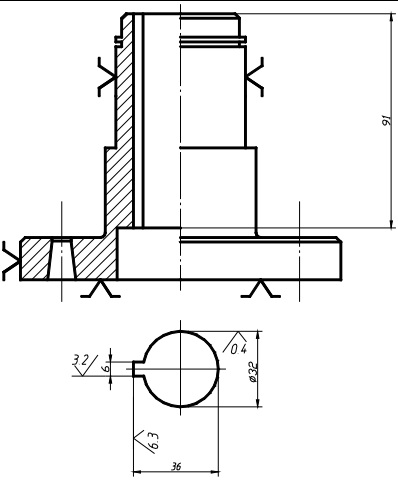
3.4.5. Вибір варіанту технологічного маршруту мехобробки півмуфти

Таблиця 3.9.

Технологічний маршрут мехобробки півмуфти.

№ операції.	Назва операції (переходу)	Оброблювана поверхня	Базова поверхня	Обладнання	Схема
1	2	3	4	5	6
005 установ А	Токарно-гвинторізна 1. Проточити поверхню у розмір 2x45° 2. Проточити поверхню у розмір Ø 64H8 на глибину 95 мм 3. Проточити поверхню у розмір Ø 55H8 на глибину 57 мм 4. Проточити поверхню у розмір Ø 50H8 на глибину 14 мм 5. Проточити канавку у розмір Ø 50 шириною 2 мм 6. Проточити фаску у розмір 2x45° 7. Підрізати торець у розмір 113 мм 8. Розточити отвір у розмір Ø 32H8	Б Г О Р П Д Ж Л	Зовнішня поверхня заготовки	Токарно-гвинторізний верстат 16К20	

Продовження таблиці 3.9.

1	2	3	4	5	6
установ Б	Токарно-гвинторізна 9. Підрізати торець у розмір 22 мм 10. Розточити отвір у розмір $\varnothing$ 54H8 глибиною 22 мм	И, К, М	Г Г	Токарно-гвинторізний верстат 16K20	
010	Вертикально-свердлильна 1. Свердлити 6 наскрізних отворів послідовно у розмір $\varnothing$ 8 2. Зенкувати 6 наскрізних отворів у розмір $\varnothing$ 12 на кут 14°	В, З	Г, Ж - // -	Вертикально-свердлильний верстат 2Н125	
015	Довбальна Довбати паз у розмір 5x6x91 мм	Е	Г, Ж	Довбальний верстат 7А412	

3.4.6. Вибір інструментів для мехобробки і контролю

Таблиця 3.10. – Вибір різального і вимірювального інструменту.

№ операції	Назва операції	Інструмент	
		Ріжучий	Вимірювальний
1	2	3	4
005 уст. А, Б.	Токарно-гвинторізна		Штангенциркуль
	1. Проточити поверхню у розмір 2x45°	Різець прохідний 2113 ГОСТ 18878 – 73	ШЦ – 1 – 400 ГОСТ 166 – 80
	2. Проточити поверхню у розмір $\varnothing$ 64Н12 на глибину 95 мм	Різець прохідний упорний 2116 ГОСТ 18878 – 73	– // –
	3. Проточити поверхню у розмір $\varnothing$ 55Н12 на глибину 57 мм	– // –	– // –
	4. Проточити поверхню у розмір $\varnothing$ 50Н12 на глибину 14 мм	Різець відрізний 2274 ГОСТ 18863 – 70	– // –
	5. Проточити канавку у розмір $\varnothing$ 50 шириною 2 мм	Різець прохідний 2113 ГОСТ 18878 – 73	– // –
	6. Проточити фаску у розмір 2x45°	Різець підрізний 2334 ГОСТ 18463 – 73	– // –
	7. Підрізати торець у розмір 113 мм	Різець розточний 2432 ГОСТ 18894 – 73	– // –
	8. Розточити отвір у розмір $\varnothing$ 32Н8	Різець підрізний 2334 ГОСТ 18463 – 73	– // –
	9. Підрізати торець у розмір 22 мм	Різець розточний 2432 ГОСТ 18894 – 73	– // –
10. Розточити отвір у розмір $\varnothing$ 54Н7 глибиною 22 мм			

Продовження таблиці 3.10.

1	2	3	4
010	Вертикально-свердлильна 1. Свердлити 6 наскрізних отворів послідовно у розмір $\varnothing$ 8 2. Зенкувати 6 наскрізних отворів у розмір $\varnothing$ 12 на кут 14°	Свердло $\varnothing$ 8 мм 2300-7515 по ГОСТ 4010 – 77. матеріал Р6М5. Зенковка $\varnothing 15 \times 12^\circ$ ГОСТ 21544 – 76	Штангенциркуль ШЦ – 1 – 400 ГОСТ 166 – 80 Пробки двохсторонні 8-9 мм ГОСТ 6507 – 78
015	Довбальна Довбати паз у розмір 5x6x91 мм	Довб'як шириною 5 мм ГОСТ 18217-80	Штангенциркуль ШЦ – 1 – 400 ГОСТ 166 – 80

3.4.7. Розрахунок режимів різання по операціях

Режими різання для інших поверхонь визначаємо по довіднику [ ] і зводимо у таблицю.

Таблиця 3.11 – Режими різання при виготовленні півмуфти по операціях.

№ п/п	Назва операції, переходу, позиції	Перехід	L, мм	t, мм	S _p , мм/об	n, об/хв	V, м/хв, м/с	Час різання, T ₀ , хв	Подача, S _m , мм/хв
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
005	Токарно-гвинторізна	1	2	1	0,8	315	53,2	0,65	252
	1. Проточити поверхню у розмір 2x45°								
	2. Проточити поверхню у розмір $\varnothing$ 64H12 на глибину 95 мм	2	95	0,5	0,8	630	71,2	0,83	504

										Арк.
										40
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	КРБ 357.00.00.000 ПЗ					

Продовження таблиці 3.11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	3. Проточити поверхню у розмір Ø 55Н12 на глибину 57 мм	3	57	0,5	1	315	51,1	0,45	315
	4. Проточити поверхню у розмір Ø 50Н12 на глибину 14 мм	4	14	0,6	0,6	315	58,8	0,64	189
	5. Проточити канавку у розмір Ø 50 шириною 2 мм	5	2	2	0,6	315	128,6	0,16	189
	6. Проточити фаску у розмір 2x45°	6	2	2	0,8	630	106,4	0,15	504
	7. Підрізати торець у розмір 113 мм	7	13	1	0,6	630	89,1	0,56	378
	8. Розточити отвір у розмір Ø 32Н7	8	113	1	0,6	315	96,6	0,72	189
	9. Підрізати торець у розмір 22 мм	9	39	0,5	0,8	630	71,2	0,83	504
	10. Розточити отвір у розмір Ø 54Н8 глибиною 22 мм	10	22	0,5	1	315	51,1	0,45	315
010	Вертикально-свердлильна	1	18	-	0,25	400	11,3	2,46	100
	1. Свердлити наскрізних отворів послідовно у розмір Ø 8Н8	6							
	2. Зенкувати наскрізних отворів у розмір Ø 12 на кут 14°	62	18	0,25	0,25	800	22,6	1,14	200
015	Довбальна Довбати паз у розмір 5x6x91 мм	1	55	6	-	-	14	2,71	10

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

КРБ 357.00.00.000 ПЗ

Арк.

41